

Krigsvæsenet i det Hele har faaet i de mellem-liggende Aar, og navnlig den Udvikling, som Artilleriet i en saa væsentlig Grad har modtaget.

Lovforslaget af 1875—76 er jo nu blevet behandlet i Rigsdagens anden Afdeling; det har været gjort til Gjenstand for Behandling i et Udvalg og er derpaa, efter at være vedtaget saaledes, som Udvalgets Flertal havde foreslaaet det ved 3die Behandling, oversendt hertil. Lovforslaget er, som jeg tidligere tillod mig at udtale, i alt Væsentligt overensstemmende med et af Folkethinget tidligere vedtaget Forslag, idet det gaar ud paa at bevilge 12 Millioner Kr. til Udvikling af Flaadens Materiel, 5 Mill. til en Flaadestation ved Agersøsfund, 1½ Mill. til dennes Besætning mod Landsiden, 4,600,000 Kr. til 2 flydende Forter, 2 Mill. til Søminemateriel, 2 Mill. til Sjællands Kystforsvar, 680,000 Kr. til et Batteri ved Nyborg, 2 Mill. til Befæstningsanlæg paa jydste Kyst og 220,000 Kr. til Prøver og Forsøg.

Nu bliver jo Spørgsmaalet, om det, som dette Lovforslag indeholder, kan siges at yde den samme eller maaske endog en bedre Udsigt til, at Landet vil være i Stand til i Tilfælde af Angreb at kunne forsvare sig, end Regeringens Forslag. Jeg tillader mig at tro, at dette ingenlunde er Tilfældet. Da man i det andet Thing med saa stor Styrke har forlangt, at Regeringen, forinden den kunde vente at modtage nogen Tilslutning der, skulde fremkomme med en samlet, helstøbt Plan for Befæstningsanlægene i Landet, maa jeg antage, at man har stillet den samme Fordring overfor det her foreliggende Lovforslag, og at det saaledes indeholder alt det, som Folkethingets Majoritet antager, at man behøver at gjøre for Landets Forsvar. Men er det Tilfældet, saa maa jeg gjentage, hvad jeg sagde før, at saa yder Lovforslaget en betydelig mindre Garanti end Regeringens Forslag. Det saarlige Punkt for Danmark er efter min faste Overbevisning Kjøbenhavn, og særlig Kjøbenhavn mod Sø siden. Paa ingen lettere og mindre Opoffrelse krævende Maade vil en Fjende være i Stand til at kunne betvinge Landet eller tvinge en Regering til at følge en Politikk, som den ellers ikke vilde følge. Der koster kun at sende nogle faa, med svært Styts bestykte Pandserfibe til Farvandet omkring Kjøbenhavn og true Staden med Bombardement eller virkelig udføre et saadant. Den første Foranstaltning altsaa, der bør træffes, naar der er Tale om overhovedet at træffe Foranstaltninger til Landets Forsvar, er at firkte Kjøbenhavn imod et saadant Angreb.

Det her foreliggende Lovforslag indeholder ikke en Dros Bevilling til Forstærkning af de nuværende Søforter, uagtet det fra alle Sider er erkjendt, at de ikke have Styrke nok til at modstaa det Styts, hvormed de nu kunne blive angrebne. Være de end tidsvarende den Gang, de bleve an-

lagte, er der ingen Tvivl hos Sagkyndige om, at de ikke ere det nu, uden at de faae en betydelig forøget Modstandskraft. Den Udvikling, Artilleriet har faaet, siden Søforterne bleve anlagte, medfører ogsaa, at man er i Stand til paa langt større Afstande at kunne frembringe en virksom Beskydning af Kjøbenhavn, og tilstrækkelig Sikkerhed er derfor ikke tilveiebragt alene ved Forstærkning af den nuværende Søbefæstning, men den maa forøges, og de nye Forter, der skulde anlægges, maa skydes længere ud i Farvandet, saa at de kunne hindre Skibe fra at komme indenfor et virksomt Bombardements Distance. Regeringen foreslaar i saa Henseende Anlægget af et Fort paa Middgrundens Nordspids, et Fort omtrent paa Middgrundens Sydspids, og desuden et Kystbatteri ved Dragør og et ved Dregaard. Det førstnævnte Kystbatteri, for at lægge Hindringer i Veien for en Gennemseiling af fjendtlige Skibe gennem Dragden, og Kystbatterierne ved Dregaard, for virksomt et kunne beskyde mindre dybtgaaende Farvøier, som ville kunne søge over de derværende Grunde at nærme sig Kjøbenhavn paa et virksomt Bombardements Distance. Lovforslaget, som det er kommet fra Folkethinget, har Intet om Anlægget af saadanne nye Forter. Jeg kan i Lovforslaget kun finde eet Punkt, som tyder paa, at man vil et Forsvar af Kjøbenhavn mod Sø siden, og det er Bevillingen under Nr. 4 til to flydende Forter. Saavidt jeg har opfattet dels Udvalgets Betænkning, dels de Udtalelser, der ere fremkomne i det andet Thing, har man ment, at man ved Tilveiebringelse af 4 saadanne flydende Forter vilde være i Stand til i Forbindelse med Flaaden at kunne yde et virksomt Forsvar af Kjøbenhavn. Denne Tanke har nu for mig først den store Mangel, at den, naar den udføres, vil for bestandig binde en stor Del af Flaaden til Kjøbenhavn, i Stedet for at Hovedopgaven for Kjøbenhavns Befæstning mod Sø siden netop maa være at frigjøre Flaaden saaledes, at den paa selve Havet kan imødegaa fjendtlige Landgangsforøg paa Sjælland; men dernæst tror jeg, at disse flydende Forter langt fra vilde være tilstrækkelige til at kunne opnaa den Hensigt, man ved Lovforslaget har tilsiget. Deres Bestyning vil blive langt under den Bestyning, det i Regeringsforslaget er paatænkt at give de faste Forter. Selve de flydende Forter er derhvs noget hidtil Uprøvet; det er en ganske ny Tanke, som jeg ikke vil nægte en Berettigelse, og om hvilken jeg ikke skal paastaa, at den ikke muligvis engang kan blive til Virkelighed; men det forekommer mig at være overordentlig betænkeligt for en mindre Stat som Danmark at basere sit Forsvar paa saadanne uprøvede Forter, og yderligere bestyrkes jeg deri ved de Udtalelser, der ere fremkomne fra Sagkyndige, nemlig at Forterne vel kunne have deres Betydning, men væsentlig dog kun paa grundere Bunde; paa det dybere Land vilde de ikke kunne gjøre den Nytte, man venter sig af dem. Dette